

BIURO
RZECZNIKA PRAW PACJENTA
ZESPÓŁ DS. ZDROWIA PSYCHICZNEGO

RzPP-ZZP-0932-60-4/AS/AN/2012/2013

Protokół ze zbadania sprawy na miejscu

przez pracowników Biura Rzecznika Praw Pacjenta w dniu 30 listopada 2012 r. w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „MEDIQ” w Legionowie, ul. Piłsudskiego 20, 05-120 Legionowo.

1. Podstawy prawne

Działania sprawdzające przeprowadzono na podstawie art. 50 ust. 3 w zw. z art. 52 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*¹ (dalej: *ustawa o prawach pacjenta*). Zgodnie z przywołanym przepisem „Rzecznik Praw Pacjenta prowadząc postępowanie wyjaśniające może zbadać, nawet bez uprzedzenia, każdą sprawę na miejscu”.

Kierownictwo ww. placówki zostało poinformowane o zamiarze przeprowadzenia czynności² w dniu ich rozpoczęcia.

Czynności sprawdzające zostały przeprowadzone przez pracowników Biura Rzecznika Praw Pacjenta, tj.:

1. Panią Agnieszkę Stępską – Specjalistę w Zespole ds. Zdrowia Psychicznego;
2. Pana Andrzeja Nawrockiego – Specjalistę w Zespole ds. Zdrowia Psychicznego.

Wskazane osoby posiadały stosowne upoważnienia do przeprowadzenia weryfikacji stopnia przestrzegania praw pacjenta, udzielone przez Rzecznika Praw Pacjenta³.

2. Ustalenia dotyczące podmiotu leczniczego

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDIQ” w Legionowie (dalej: Klinika MEDIQ) został wpisany do Rejestru Zakładów Opieki Zdrowotnej w dniu 12 października 1998 r. NIP: 536-118-88-49, Regon: 010313501. Organem rejestrowym ww. zakładu

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 159 z późn. zm.

² Pismo Rzecznika Praw Pacjenta z dnia 23.11.2012 r. (znak: RzPP-ZZP-0932-60-1/KB/12).

³ Nr upoważnień:

RzPP-ZZP-0932-60-2/KB/12;

RzPP-ZZP-0932-60-3/KB/12.

uz.

jest Wojewoda Mazowiecki. Kierownikiem Kliniki MEDIQ jest Pan lek. med. Jerzy Petz. Zakład oferuje świadczenia z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, podstawowej opieki zdrowotnej, diagnostyki oraz leczenia szpitalnego.

3. Zakres badania sprawy na miejscu

Przedmiotem zbadania sprawy na miejscu było zweryfikowanie stopnia przestrzegania praw pacjenta wynikających z *ustawy o prawach pacjenta*, w szczególności prawa pacjenta do informacji o prawach pacjenta (art. 11 i 12 ww. ustawy) oraz przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 maja 2008 r. w *sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej*⁴, w okresie od dnia: 1 stycznia 2012 r. do dnia 30 listopada 2012 r.

4. Czynności i ustalenia związane ze zbadaniem sprawy na miejscu

Pracownicy Biura Rzecznika Praw Pacjenta, po okazaniu stosownych upoważnień, podjęli w trybie natychmiastowym czynności sprawdzające.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o prawach pacjenta, pacjent ma prawo do informacji o prawach pacjenta określonych w niniejszej ustawie oraz w przepisach odrębnych, uwzględniającej ograniczenia tych praw określone w tych przepisach. Podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych udostępnia tę informację w formie pisemnej, poprzez umieszczenie jej w swoim lokalu, w miejscu ogólnodostępnym.

W wyniku weryfikacji informacji umieszczonych w lokalu Kliniki MEDIQ w miejscu ogólnodostępnym stwierdzono, co następuje:

W Rejestracji umieszczono pliki dokumentów, wśród których znajduje się: „Karta praw pacjenta”. Dokument ten obejmuje 20 stron. Wyszczególniono w nim: „Część ogólną” i „Część szczegółową” (a w niej: „Prawa pacjenta w ZOZ”, „Prawa pacjenta w szpitalu”, „Prawa pacjenta w szpitalu psychiatrycznym”, „Prawa dziecka w trakcie udzielaniu świadczeń zdrowotnych”).

W dokumencie tym powołano się na następujące – nieaktualne – akty prawne, tj.:

- ustawę z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej;
- ustawę z dnia 5 lipca 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej;
- ustawę z dnia 17 maja 1989 r. o izbach lekarskich;
- ustawę z dnia 19 kwietnia 1991 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych;

⁴ Dz.U. z 2008 r. Nr 81, poz. 484

- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2006 r. w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej z zakładach opieki zdrowotnej oraz sposobu jej przetwarzania;
- rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 23 sierpnia 1995 r. w sprawie sposobu stosowania przymusu bezpośredniego;
- rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 4 sierpnia 1995 r. w sprawie wykazu świadczeń zdrowotnych wymagających odrębnej zgody pacjenta lub jego przedstawiciela ustawowego;
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 października 2005 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

Należy podkreślić, że przedmiotowa „Karta” nie stanowi zbioru powszechnie obowiązującego prawa. Aktem prawnym właściwie określającym prawa pacjenta jest ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.

Ponadto, zgodnie z art. 12 ww. ustawy pacjent ma prawo do informacji o rodzaju i zakresie świadczeń zdrowotnych udzielanych przez podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych, w tym o profilaktycznych programach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, realizowanych przez ten podmiot.

Zgodnie z wykazem Narodowego Funduszu Zdrowia Klinika MEDIQ prowadzi następujące programy profilaktyczne:

Programy realizowane na podstawie umowy z NFZ, (kod umowy: 07-00-01395-12-10/06):

- 1) profilaktyka raka piersi:
 - etap podstawowy w pracowni stacjonarnej,
 - etap pogłębiony.

Programy realizowane w POZ na podstawie umowy z NFZ (kod umowy: 07-00-01395-12-03/06):

- 2) program profilaktyki chorób układu krążenia (*Świadczenia lekarza w POZ w ramach realizacji profilaktyki ChUK*),
- 3) program profilaktyki gruźlicy (*Świadczenia pielęgniarki POZ w ramach realizacji profilaktyki gruźlicy*).

Ustalono, że na parterze budynku nie umieszczono informacji o tych programach profilaktycznych. Z uwagi na fakt, że zwłaszcza dwa ostatnie programy adresowane są do świadczeniobiorców POZ - nieprawidłowość ta rodzić może poważne konsekwencje prowadzące do zaniedbania badań profilaktycznych.

Zgodnie z § 11 załącznika do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniodawca jest zobowiązany (między innymi):

- ust. 1: do podania w miejscu udzielania świadczeń do wiadomości świadczeniobiorców informacji o godzinach i miejscach udzielania świadczeń w poszczególnych zakresach świadczeń.
- ust. 4: do umieszczenia wewnątrz budynków siedziby i jednostek organizacyjnych informacji dotyczących:
 - 1) imion i nazwisk osób kierujących pracą komórki organizacyjnej, a w przypadku ambulatoryjnej opieki zdrowotnej – także imion i nazwisk osób udzielających świadczeń oraz godzin i miejsca udzielania świadczeń [...];
 - 2) zasad zapisów na porady i wizyty, z uwzględnieniem świadczeń udzielanych w warunkach domowych;
 - 3) trybu składania skarg i wniosków;
 - 4) praw pacjenta.

Ustalono, że w Klinice MEDIQ umieszczono informacje o godzinach i miejscach udzielania świadczeń w poszczególnych zakresach świadczeń, umieszczono także imiona i nazwiska osób udzielających świadczeń. Niektóre informacje nie są jednak zgodne ze stanem faktycznym.

Brak jest informacji o zasadach zapisywania na porady i wizyty (z uwzględnieniem świadczeń udzielanych w warunkach domowych) oraz o trybie składania skarg i wniosków.

W omawianej powyżej „Karcie praw pacjenta” na ostatniej stronie umieszczono nieaktualne informacje o Rzeczniku Praw Pacjenta („Biuro Praw Pacjenta przy Ministrze Zdrowia”), nieaktualny adres korespondencyjny oraz błędny adres strony internetowej. Prawdłowo wskazano jedynie numer bezpłatnej ogólnopolskiej infolinii.

5. Wnioski

Z uwagi na powyższe, w Klinice MEDIQ, doszło do naruszenia prawa pacjenta do informacji o prawach pacjenta oraz do informacji o profilaktycznych programach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, realizowanych przez podmiot leczniczy (art. 11 i art. 12 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta).

Ponadto doszło do naruszenia przepisów odrębnych, tj.: rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, poprzez brak umieszczenia w miejscu ogólnodostępnym informacji:

- o zasadach zapisów na porady i wizyty, z uwzględnieniem świadczeń udzielanych w warunkach domowych,
- o trybie składania skarg i wniosków.

6. Zalecenia

- 1) Umieszczenie w sposób trwały (np.: na tablicy ogłoszeń), w miejscu ogólnodostępnym, aktualnej informacji o prawach pacjenta.
- 2) Umieszczenie na parterze budynku (POZ) informacji o profilaktycznych programach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, realizowanych przez podmiot.
- 3) Umieszczenie na tablicy ogłoszeń informacji o zasadach zapisywania na porady i wizyty, z uwzględnieniem świadczeń udzielanych w warunkach domowych, oraz trybie składania skarg i wniosków.
- 4) Umieszczenie na tablicy ogłoszeń w miejscu ogólnodostępnym aktualnych danych teleadresowych Rzecznika Praw Pacjenta i Biura Rzecznika Praw Pacjenta.
- 5) Zaktualizowanie informacji o osobach udzielających świadczeń zdrowotnych oraz godzinach i miejscach udzielania tych świadczeń.

KIEROWNIK ZESPOŁU
ds. Zdrowia Psychicznego

Grzegorz Błażewicz

Z upoważnienia
RZECZNIKA PRAW PACJENTA
ZASTĘPCA RZECZNIKA PRAW PACJENTA

Izabela Jakubczak-Rak

7. Protokół ze zbadania sprawy na miejscu przekazano do wiadomości:

- 1) Pana Jerzego Petz, Kierownika Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Klinika MEDIQ, ul. Piłsudskiego 20, 05-120 Legionowo;
- 2) Pana Adama Twarowskiego, Dyrektora Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ, ul. Chałubińskiego 8, 00-613 Warszawa;
- 3) Pana Jacka Kozłowskiego, Wojewody Mazowieckiego. Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa.